

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

ΑΝΟΙΚΤΑ ακαδημαϊκά
μαθήματα ΠΠ

Συνεταιριστική Οικονομία

Ενότητα 8: Μερίδες και ψήφοι

Κοντογεώργος Αχιλλέας

Σχολή Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων

Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων Αγροτικών

Προϊόντων & Τροφίμων (Δ.Ε.Α.Π.Τ.)

Μερίδες και ψήφοι

Σκοποί ενότητας – Μαθησιακά Αποτελέσματα

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να έχουν αποκτήσει τις απαραίτητες γνώσεις ώστε:

- Να κατανοήσουν μια βασική απόκλιση από τις αρχές των συνεταιρισμών αυτής της δημοκρατικής διοίκησης
- Να γνωρίσουν και να κατανοήσουν τις διαφορετικές αντιλήψεις που έχουν επικρατήσει σε συνεταιρισμούς ευρωπαϊκών χωρών για τη δυνατότητα παραχώρησης πολλαπλών ψήφων στα μέλη τους
- Να κατανοήσουν την αναγκαιότητα πολλαπλών ψήφων σε μια συνεταιριστική οργάνωση.

Περιεχόμενα ενότητας

- Μερίδες και ψήφοι
- Δυνατότητα πολλαπλής ψήφου παραδείγματα των χωρών:
 - Γερμανία, Αυστρία, Βέλγιο, Ισπανία, Γαλλία, Ιταλία
- Αιτιολόγηση πολλαπλής ψήφου

Μερίδες και ψήφοι

- Ο κανόνας της "**μιας ψήφου κατά μέλος**" είναι κοινός τουλάχιστον για όλους τους πρωτοβάθμιους συνεταιρισμούς.
- Αποτελεί βασικό εκφραστή της **Δημοκρατικής Διοίκησης** (εκ μέρους των μελών των Συνεταιριστικών οργανώσεων).

ΩΣΤΟΣΟ Υπάρχουν αρκετές αποκλίσεις από το συγκεκριμένο κανόνα πχ :

- Σε ορισμένες χώρες προβλέπεται ότι τα μέλη μπορούν να έχουν περισσότερες από μία ψήφους. Στην Ιταλία, υπάρχει αυστηρή εφαρμογή της μιας ψήφου στα φυσικά πρόσωπα - μέλη, ενώ τα νομικά πρόσωπα μέχρι πέντε ψήφους.
- Τρίτα πρόσωπα μη - μέλη του συνεταιρισμού έχουν τη δυνατότητα να επενδύουν στο συνεταιρισμό με όρους που διαφέρουν από χώρα σε χώρα, με την ύπαρξη ή όχι δικαιωμάτων ψήφου που συνδέεται με τις τοκοφόρες μερίδες που τους διατίθενται

Δυνατότητα πολλαπλής ψήφου

Γερμανία: Το καταστατικό μπορεί να ορίζει δυνατότητα χορήγησης πολλαπλής ψήφου σε μέλος που πραγματοποιεί «εξαιρετική συμβολή» στην ανάπτυξη του συνεταιρισμού. **Ο συνολικός αριθμός** των ψήφων δεν μπορεί να υπερβαίνει **τις 3**. Ο νόμος δεν διευκρινίζει την έννοια της εξαιρετικής συμβολής, αλλά γίνεται γενικά αποδεκτό ότι αναφέρεται σε αντικειμενικά καθοριζόμενο κριτήριο, όπως το σύνολο των συναλλαγών με την επιχείρηση ή ο αριθμός των προαιρετικών μερίδων.

Στα ακόλουθα θέματα ισχύει για όλους η μία ψήφος:

- 1. Αποφάσεις για τις οποίες απαιτείται από το νόμο πλειοψηφία τριών τετάρτων και άνω, από τις οποίες δεν πρέπει να αποκλίνει το καταστατικό.
- 2. Αποφάσεις που αφορούν την κατάργηση ή τον περιορισμό των διατάξεων που παρέχουν τη δυνατότητα πολλαπλής ψήφου.

Δυνατότητα πολλαπλής ψήφου

Αυστρία: Το καταστατικό μπορεί να ορίζει ότι ο αριθμός ψήφων αντανakλά τη σημασία των προαιρετικών μερίδων ή να συνδυάζει διάφορα συστήματα για τα δικαιώματα ψήφου αλλά κάθε μέλος έχει τουλάχιστον μία ψήφο. **Η εφαρμογή της δημοκρατικής αρχής είναι ελαστική** και επιτρέπει να ενσωματώνονται και άλλοι κανόνες στο καταστατικό.

Βέλγιο: Στις γενικές συνελεύσεις όλα τα μέλη έχουν ίσα δικαιώματα ψήφου για όλα τα θέματα. Όμως, τα νομικά πρόσωπα, οι αντιπρόσωποι συλλογικών φορέων και τα μέλη των αγροτικών συνεταιρισμών, των παραγωγικών συνεταιρισμών και των συνεταιρισμών λιανικής πώλησης και υπηρεσιών μπορούν να έχουν αριθμό ψήφων που δεν υπερβαίνουν, ως άτομα ή αντιπρόσωποι, το ένα δέκατο των ψήφων που συνδέονται με τις εκπροσωπούμενες προαιρετικές μερίδες.

Δυνατότητα πολλαπλής ψήφου

Ισπανία: Από το καταστατικό μπορεί να προβλέπεται πολλαπλή ψήφος, ανάλογα με τις υπηρεσίες που προσφέρονται στον συνεταιρισμό, χωρίς όμως οι ψήφοι ενός μέλους να υπερβαίνουν το ένα τρίτο του συνολικού αριθμού ψήφων. **Στους αγροτικούς συνεταιρισμούς είναι δυνατό να υπάρχει πολλαπλή ψήφος σταθμισμένη με τον όγκο των συναλλαγών του συνεταιρισμού.** Στην περίπτωση αυτή το μέγιστο είναι 5 ψήφοι υπό τον όρο ότι κανένα μέλος δε θα διαθέτει πλέον του ενός τρίτου του συνολικού αριθμού ψήφων.

Γαλλία: Ο συνεταιρισμός μπορεί να δεχθεί ως εταίρους ορισμένα πρόσωπα που δε σκοπεύουν να χρησιμοποιήσουν τις υπηρεσίες του συνεταιρισμού ή πρόσωπα των οποίων ο συνεταιρισμός δε θα χρησιμοποιήσει την εργασία, αν τα πρόσωπα αυτά σκοπεύουν να συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων του συνεταιρισμού με την κατάθεση κεφαλαίου. **Αυτή η κατηγορία εταίρων έχει έναν αριθμό ψήφων ανάλογο με το κεφάλαιο, με ανώτατο όριο το 35%.**

Δυνατότητα πολλαπλής ψήφου

Ιταλία: Μέλη επενδυτές, που χορηγούν επιχειρηματικό κεφάλαιο σε ορισμένους συνεταιρισμούς, μπορούν να **έχουν μεγαλύτερο αριθμό ψήφων**, σε αναλογία με την αξία της συμβολής τους στο κεφάλαιο, εντός του περιορισμού που θέτει ο νόμος, αν το καταστατικό προβλέπει τη δημιουργία ενός «Ταμείου τεχνικής ανάπτυξης ή αναδιάρθρωσης και ανάπτυξης της επιχείρησης». Ο νόμος ορίζει δύο όρια: Κανένας επενδυτής δεν μπορεί να έχει πάνω από τρεις ψήφους και ο συνολικός αριθμός ψήφων των μελών-επενδυτών δεν μπορεί να υπερβαίνει το $\frac{1}{3}$ των ψήφων.

Σουηδία: Παρεκκλίσεις από τον κανόνα της μιας ψήφου κατά μέλος μπορούν να καθιερωθούν από το καταστατικό.

Αιτιολόγηση πολλαπλής ψήφου

- Οι συνεταιρισμοί με την μια ψήφο κατά μέλος πρωτοτύπησαν στην οικονομική ζωή, αποδίδοντας πρωτεύουσα σημασία στον άνθρωπο έναντι του κεφαλαίου. (Καταναλωτικός συνεταιρισμός του Ροτσντέιλ).
- Αποκλίσεις από τον κανόνα της μιας ψήφου κατά μέλος, κυρίως σε κατηγορίες συνεταιρισμών, όπου η συμβολή των επιμέρους μελών στα οικονομικά αποτελέσματα των συνεταιρισμών είχε μεγάλες διαφορές.
- Από το 1914, με το νόμο 602/1915 περί συνεταιρισμών, οι συντάκτες του έδωσαν τη δυνατότητα στα μέλη να αποκτούν περισσότερες από μία μερίδες, ενώ όσοι αποκτούσαν περισσότερες από 5 μερίδες αποκτούσαν και δεύτερη ψήφο.
- Πολλές Ευρωπαϊκές χώρες υιοθέτησαν την ιδέα της πολλαπλής ψήφου και την εισήγαγαν στη συνεταιριστική νομοθεσία.
- Η πρακτική αυτή δεν έχει ακόμη εισαχθεί στη διατύπωση των συνεταιριστικών αρχών.

Αιτιολόγηση πολλαπλής ψήφου

- Η πολλαπλή ψήφος αποβλέπει στην **κινητοποίηση των δυνάμεων υποστήριξης** της συνεταιριστικής προσπάθειας.
- Επιδίωξη η **αξιοποίηση όλων των δυνατοτήτων** που τους παρέχονται για άντληση κεφαλαίων από τα **μέλη τους και από τρίτους**.
- Η εξασφάλιση επαρκών κεφαλαίων αποτελεί κύριο μέλημα των συνεταιρισμών για να σταθούν ανταγωνιστικά έναντι των ιδιωτικών επιχειρήσεων (που έχουν περισσότερες δυνατότητες χρηματοδότησης και με ευνοϊκότερους όρους)
- Οι επιπλέον ψήφοι συνδέονται με πολλαπλάσιες συναλλαγές με το συνεταιρισμό ή με πολλαπλή συμβολή στο κεφάλαιο του
- Ο νόμος (ν. 4015/2011, άρθρο 8) παρέχει τη δυνατότητα απόκτησης μέχρι 3 ψήφων στους πρωτοβάθμιους συνεταιρισμούς με βάση το ύψος των συναλλαγών του μέλους αλλά και τις πρόσθετες μερίδες που θα πρέπει να έχει.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Αθηνών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Σημειώματα

Σημείωμα Ιστορικού Εκδόσεων Έργου

Το παρόν έργο αποτελεί την έκδοση 1.0.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Πανεπιστήμιο Πατρών, Αχιλλέας Κοντογεώργος. «Συναιτεριστική Οικονομία». Έκδοση: 1.0. Πάτρα 2015. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: <https://eclass.upatras.gr/courses/DEAPT147/>.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.